

Založení obce

Zdejší kraj je kopcovitý a býval za dávných časů pokryt hustým lesem, proto se zde lidé usazovali později než v krajích teplejších a úrodnějších.

O založení Čechtína není dochovaná žádná zpráva ani pověst. Jméno má asi podle svého zakladatele Čechty. Ve středověku stávala v obci zemanská tvrz, na které v letech 1406 – 1408 seděl Šemík z Čechtína. Jeho dcera je roku 1418 připomínána ve Ždánicích. Po její smrti se stal Čechtín majetkem benediktinského kláštera v Třebíči. Roku 1465 zastavil opat Matěj Čechtín za 52 kop Ježkovi z Kvíčovic, po němž je r. 1466 připomínán Mikeš z Čechtína. Jeho syn Jindřich koupil v r. 1480 od Jiříka Švába ves Hrubšice u Oslavan, a stal se tak praotcem rytířů Hrubšických z Čechtína. Tento rod držel pak Čechtín do začátku 16. st., kdy jej prodal majitelům třebíčského panství, s nímž pak Čechtín sdílel další osudy. V poměru poddanském náležel celý náš kraj, a tedy i Čechtín, až do zrušení nevolnictví k třebíčskému panství.

Chronologický přehled významných událostí

- 1830 - velká povodeň
- 1866 - Čechtín postižen cholerou (13 lidských životů)
- 1888 - založena škola
- 1890 - osypky, chřipka (mnoho obětí na životech)
- 1891 - nadměrná úroda ovoce
- 1898 - postaven kamenný kříž na návsi
- 1909 - zřízen Dobrovolný hasičský sbor, zakoupena stříkačka
- 1919 - na návsi vysazena lípa svobody
 - první obecní volby
 - založení veřejné knihovny
- 1920 - návrat legionářů z I. sv. války
 - založena pobočka Sokola
- 1921 - vystavěna sokolovna
 - první sčítání lidu v obci
- 1924 - združstevnění lihovaru
- 1927 - vystavěna požární zbrojnice
- 1929 - postavena cihelna
 - odhalení pamětní desky na hasičské zbrojnici
- 1931 - elektrifikace obce
- 1939 - vystavěna kovárna
- 1945 - příchod německého vojska
- 1950 - založení JZD
- 1958 - přechod celé vesnice do JZD
- 1968 - vybudování koupaliště
- 1973 - celková rekonstrukce školy
- 1974 - dokončení kanalizace
- 1976 - zbourání kovárny
 - postavena nová čekárna autobusu
- 1978 - vystavění sportovního areálu a hřiště
- 1979 - ukončení vyučování v místní ZŠ
 - zřízena prozatímní MŠ (v budově ZŠ)
 - zahájení výstavby nové MŠ
- 1983 - výstavba vodojemu
- 1984 - dokončení stavby MŠ, zahájení provozu
- 1985 - dokončení vodovodu
 - zřízení zdravotnické ordinace
- 1986 - přemístění pošty z Červené Lhoty do Čechtína
- 1988 - demolice hospody „U Machovců“
- 1991 - rozdělení majetku na třetiny obcím Čechtín, Červená Lhota, Okřešice
- 1992 - rozpad JZD

- 1993 - založení firmy H. P. - výroba obuvi v MŠ
- generální oprava budovy obecního úřadu
- 1994 - oprava hasičské zbrojnice
- výstavba nové silnice
- 1995 - privatizace lihovaru
- oprava sportovního areálu a koupaliště
- 1996 - konec skládky v bývalé cihelně
- 1997 - rekonstrukce mostků přes potok
- oprava pošty
- 1998 - zapojení telefonů
- 2002 - vybudováno nové travnaté hřiště

I. světová válka

Občané Čechtína ve válce

Stručné vyhlášky o všeobecné mobilizaci byly do Čechtína doručeny zvláštními posly v pátek 31. 7. 1914. Už v úterý 28. 7. 1914 byli povoláni svolávacími lístky do 24 hodin první záložníci: Molák Jan, Kratochvíl František, Toufar Karel a Vaněk Eduard. Ostatní branci byli povoláni až v den všeobecné mobilizace 31. 7. 1914.

V 10.45 h přijeli do Čechtína poslové od okresního hejtmanství a v malé chvíli nato bubnovali po celé vsi a vyhlášovali, že se mají branci dostavit do 24 hodin. Vojenskou službu nastoupilo po první výzvě celkem 13 mužů: Molák Josef, Březina Ferdinand, Jirovský Tomáš, Sluka Metoděj, Mutl Jan, Auer František, Brabec Josef, Navrátil Josef, Ferda Jan, Štveráček Antonín, Vávra Vavřinec, Veselý Jan, Sochor Jan.

Po druhé výzvě nastoupilo vojenskou službu 9 mužů: Caha Jan, Neuman František, Tvarůžek František, Vlček Ferdinand, Jaša Antonín, Soustružník František, Vejtasa M., Dvořáček Josef, Procházka Antonín. V průběhu I. sv. války došlo potom ještě ke dvěma odvodům, při kterých byli odvedeni 4 branci: Joura František, Mikuláš Jan, Sluka Stanislav, Kocmánek Josef.

Domobranci byli zváni k přehlídkám, které byly stále přísnější, již v r. 1915. Při přehlídkách byli uznáni tito muži: Nejedlý Filip, Brabec Jan, Caha Václav, Toman Josef, Papoušek Stanislav, Hrůza František, Caha Stanislav, Příhoda Stanislav, Krula František, Sýkora Jan, Příhoda Jan, Novotný Metod, Veselý Jan, Brabec Karel, Brabec Jan, Drápela Tomáš, Kocmánek Josef, Žanda Josef, Motáček Jan, Kratochvíl Stanislav, Zavadil František, Kocmánek Stanislav, Štveráček Josef, Musil Vilém ml., Krula František, Mikuláš Tomáš, Joura Tomáš, Möller Jan, Papoušek František, Komínek Jan, Března František, Toman František, Musil Vilém, Vala František, Zavadil Josef, Šoukal Josef, Veleba Josef, Krula Josef, Vala František, Brabec František, Veselý Jan, Brabec Jan, Dvořáček Josef, Němec Karel, Němec Karel, Sluka Jan, Sluka Rudolf, Veselý Robert, Března Ludvík, Vidlák Josef, Kocmánek František, Mikuláš Antonín, Brož Jan, Brabec Josef, Štveráček Stanislav a Krula Jan.

Do Čechtína přicházely zprávy o prvních raněných, nezvěstných a zajatých: Novotný Metoděj, Caha Josef, Jirovský Tomáš, Motáček Jan, Žanda Josef, Mutl Jan, Brabec Josef, Molák Josef, Tvarůžek František, Caha Václav, Toman Josef, Sluka Metoděj, Caha Marek.

Přicházely také smutné zprávy o prvních padlých: Březina Ferdinand, Kratochvíl František, Hrůza František, Příhoda Jan, Joura František, Papoušek Stanislav.

Legionářům z Čechtína připravil Čechtín za pomoci školních dětí a ostatní mládeže pěkné přivítání. Z Ruska se vrátil Josef Molák a Stanislav Kratochvíl.

Život za války

Lidem se za války vedlo velmi zle, trpěli neúrodou, bídou a neustálým zdražováním životních potřeb. Obyvatelstvo muselo být zásobováno. Aby zásobování nezbytnými potřebami bylo rovnoměrné, musela být učiněna mnohá opatření. Byly konány soupisy zásob, voleny komise, zavedeny lístky na pečivo, později i na cukr, kávu a mýdlo. Přesto byly ceny stále vyšší. Pro zajímavost např. vepřové maso 8 – 10 korun, mouka 52 haléřů, kukuřice 76 haléřů, šněrovací střevice 40 korun, metr látky na oblek 40 korun.

Pro nedostatek dospělých sil bylo dovoleno používat k hospodářským pracím i školní mládež. Žáci vyráběli ve škole papírové vložky do bot pro vojáky, sbírali a sušili malinové a ostružinové listy na čaj, trhali kopřivy aj.

Aby získala vojenská správa nový potřebný kovový materiál pro další zbrojení, prováděla přísný sběr kovových, mosazných a měděných předmětů, jimž padlo za oběť mezi jinými také mnoho zvonů. Dne 11. 4. 1917 došlo také na čechtínský obecní zvonek. Byl sundán z obecní zvoničky a odevzdán válečným účelům.

Do Čechtína byli přiděleni italsí uprchlíci z jižních Tyrol. Jednalo se o velice spořádané rodiny, které byly ubytovány v obecní nemocnici a kovárně. Ve vesnici brzy zdomácněli a našli také dost ochoty a soucitu. Mimo uprchlíků se do obce dostali také zajatci. Ruské zajatce si na práci vyžádali Motáčkovi, Ferdovi, Cahovi, Jašovi a Příhodovi. Ve dvoře velkostatku pracovali italsí zajatci.

II. světová válka

Ještě před příchodem německého vojska do Čechtína, měli občané velké starosti, jak zachránit život a nejpotřebnější majetek. Zazdívaly se sklepy a komory s oblečením, peřinami a potravinami, na vhodných místech ve zmolách se kopaly kryty. Kryty se nacházely v „Hájčích“, v „Komínkově zmole“ na „Podlesí“ a „Ve Volších“. Některé byly pěkně upraveny a dobře maskovány, mnohé měly i lůžka a kamínka. Naštěstí jich nebylo zapotřebí.

V pondělí ráno po 7. březnu 1945 zastavilo před školou auto. Příjezd auta do vsi byl v té době špatným znamením. Z auta vystoupil muž v německé uniformě a šel ke vchodu školní budovy, kam se hlučně dobýval. Jelikož školní byt po odchodu správce školy Václava Brchaně, který byl totálně nasazen jako výpomocný dělník, obývala pouze jeho manželka, bála se jít německým vojákům otevřít. Po marném obcházení a dobývání se do školní budovy odešli na četnickou stanici, kde se jim dostalo vysvětlení, že asi nikdo není doma. Byl tedy zavolán starosta obce Václav Caha, kterému bylo nařízeno, aby byla školní budova násilně otevřena. Toho ale nakonec nebylo zapotřebí, protože na vyzvání starosty manželka správce školy budovu otevřela. Za doprovodu okresního hejtmána z Třebíče nařídili Němci vyklidit třídu a upravit školní místnost pro ubytování „národních hostů“. Občané začali s vyklizováním ještě týž den, protože měli obavy, aby Němci nebyli ubytováni v jejich domech. Nábytek byl vystěhován a několik lavic a tabule odstěhovány do jedné místnosti v lihovaru, kde se nějaký týden také vyučovalo.

Ve druhé polovině měsíce března přijelo do Čechtína 40 Němců, většinou ženy se svými dětmi. Jednalo se o utečence z bombardovaných území v Německu. První tři dny jim občané museli vařit a donášet jídlo, pak si Němky samy vařily na sporácích umístěných ve třídě. Vaření ve třídě se jim však nezamlouvalo. Do obce přijel Němec Bingel, někdejší pobočník Heydrichův, a obec jim musela upravit kuchyň v domku Jarošových.

Jak se fronta blížila k Ivančicím, táhlo přes obec spousta německých uprchlíků na vozech. Když pak Čechtínem projížděla i část německého vojska směrem ke Kamenici, byl místním rolníkům dán rozkaz, aby Němce odvezli na selských vozech na nádraží do Jihlavy.

V první polovině dubna dostal Čechtín opět nové obyvatel – německé vojsko. Nejdříve přijeli ubytovatelé, kteří si prohlédli zajištěné prostory, ty potom na dveřích písemně označili. Potom přijela první nákladní auta s potravinami, střelivem, zbraněmi, oděvními a jinými potřebami.

Školní učebna byla označena jako lazaret a přední pokoj byl zabrán pro lékaře. Hlavní kancelář byla umístěna u Jirovsků, hlavní skladiště střeliva v Cahově stodole. Ve dvoře velkostatku se opravovaly motory, na zahradě u Cahů se porážel dobytek, u Jarošů se udila uzenina. Potravinové skladiště se nacházelo u Machovců a ve dvoře u Blahů stála polní kuchyně. Nákladní auta byla kryta proti letcům tím, že byla přímo pod vjezdy do statků nebo přistavena těsně ke stavením. Nebylo tedy téměř domu, v němž by nebylo vojsko ubytováno. S německými vojáky přišly do obce i další německé ženy s dětmi. Třída místo lazaretu sloužila jako sušárna prádla, škrabaly se v ní brambory nebo balily cigarety pro vojáky na frontu. Auta se zásobami potravin a různými vojenskými potřebami dojížděla denně na frontu (nacházela se u Rosic), zpátky se vracela s raněnými vojáky. Mrtvého německého vojáka mohli občané Čechtína vidět pouze jednou. Tento voják byl potom pochován na hřbitově v Červené Lhotě.

Německé armádě pomalu docházel dech a občané mohli na Němcích pozorovat stísněnost a strach. Německý velitel vyhlásil v obci stanné právo, po setmění nikdo nesměl vycházet z domu. Venku hlídkovaly ozbrojené stráže, ozývala se střelba a ve vzduchu bylo vidět světelné rakety. Pro udržení klidu byl na četnické stanici zajištěn náměstek starosty Josef Motáček a vrchní strážmistr Bzonek.

Spojka od partyzánské skupiny Re-Ve pod velením kpt. Ing. Zdeňka Michala vyrozuměla správce školy Václava Brchaně, že byl jmenován vojenským velitelem obce. Ten navázal spojení s veliteli okolních obcí, kteří se potom scházeli tajně ve včelíně a připravovali se na dané úkoly.

V posledních dnech války začali Němci rozprodávat své zásoby. Vše šlo velmi na odbyt, kupující přicházeli až z Radošova a Chlumu a v Čechtíně to vypadalo jako na trhu. Ve středu odpoledne dalo německé velení rozkaz k pálení a ničení zásob obuvi, oblečení, dokladů a jiné výstroje a výzbroje. Německá auta byla vyvezena za Čechtín do „Kamení“, tam polita benzínem a zapálena. Občanů se zmocnila touha zachránit pro sebe co se dá. Na návsi bylo živo, všichni pobíhali k hlavním skladištím a k ohňům a odnášeli různé věci, v čemž jim němečtí vojáci nebránili. Za tohoto ruchu se objevila znenadání na východě ruská letadla. Zakroužila nad Čechtínem a odletěla směrem na Okříšky. Němci na ně vypálili dávku z kulometu a letadlo jako odvetu shodilo menší pumu, která dopadla naštěstí na panskou louku u lihovaru. K večeru přijelo přímo z fronty několik zaprášených a zakrvácených vojáků. Mezitím nakládali Němci zbytek zásob na auta a chystali se k odjezdu. Po setmění se vydala německá posádka směrem k Třebíči, doufala, že se jí podaří dostat se do zajetí Američanů. Čechtín si oddechl.

Noc před příchodem Rudé armády neprospal v Čechtíně snad nikdo. Nebe bylo ozářeno světelnými raketami a bylo slyšet dunění děl, které nasvědčovalo, že se fronta přiblížila k Čechtínu. Na silnici přes Čechtín bylo po celou noc velmi rušno, německá armáda ve zmatku ustupovala směrem ke Kamenici. Veškerý ruch ustal až za úsvitu. Na silnici byly po obou stranách vyházeny v bedničkách minometné náboje, kterých se Němci zbavovali patrně proto, aby zmenšili náklad. Z východní strany se ozývaly výstřely z kulometů a pušek a zanedlouho potom byl slyšet na silnici od Třebíče mohutný rachot motorek, aut a lehkých tanků. Lidé se začali sbíhat na křižovatku silnice Kamenice, Svatoslav, kde zastavila na chvíli ruská přední vozidla s vojáky, kteří se ptali na směr na Prahu. Občané je přivítali občerstvením, vojáci se však dlouho nezdrželi, až na jedno auto. Do těchto okamžiků znenadání přijela od Svatoslavi motorka se dvěma německými vojáky. Když Němci viděli, že Rusové jsou už v obci, obrátili motorku a ujížděli zpět. Rusové po nich několikrát vystřelili. Za mostem u Valových zůstalo potom německé nákladní auto s potravinami, které Němci opustili a uprchli na „Podlesí“.

Německá armáda rozprášená v okolních lesích se pokoušela po skupinkách dostat k Rakouským hranicím, cestou přepadali samoty i okrajové domy ve vesnicích. Proto byly na ochranu obyvatelstva zařízeny ozbrojené hlídky, které střežily od soumraku až do svítání příchody do vesnice. Mnozí z Němců potom sami přicházeli a vzdávali se. Za sběrné středisko německých zajatců sloužila třída, odkud byli zajatci dopravováni do Třebíče.

Ruská motorová vozidla projížděla obcí celý den a večer zde část vojska přenocovala. Hlavní štáb nocoval v místnostech správce Jičínského a ostatní jak se dalo. Na návsi stálo nepřehledné množství vojska, povozů a koní, cihelna a prostory stodol nestačily pojmout nocležníky. Ráno se dalo vojsko k dalšímu pochodu na Prahu.

Rok 1968

Přelomový rok 1968 naše vesnice nijak zvlášť nepocítila. Nutno říci, že lidé o probíhajících událostech zpočátku nic nevěděli, dokud přes Čechtín nezačala projíždět od Benetic na Kouty vojska Varšavské smlouvy. Tato vojska potom asi na půl roku obsadila kopec „Smrček“, kde byl vojenský bod, a nevyvíjela žádnou činnost. Pokud se přes obec přemísťovala, bylo to vždy v noci. Tato doba tedy probíhala bez větších emocí.

Rok 1989

Jako odezva na události „sametové revoluce“ byla na žádost členů JZD a ostatních občanů svoláno 8. 12. 1989 do kulturního domu v Číhalíně jakési sezení s promítnutím zásahu proti studentům a s možností vytvoření Občanského fóra. Bohužel, vše bylo velice nepřipravené. Lidé se nemohli dohodnout ani na tom, zda ustanovit OF pouze za JZD nebo za jednotlivé obce, nakonec byli ustanoveni mluvčí za jednotlivé vesnice. Z Čechtína byl zvolen Josef Brabec, čp.77.

Po listopadu 1989 nastaly určité změny. Přesněji řečeno měly nastat. Jelikož ale nikdo pořádně nevěděl co a jakým způsobem se bude dělat, došlo k určitému útlumu.

Postupně přestaly fungovat všechny složky v obci – kromě hasičů, knihovny a TJ. Osvětová beseda ukončila svou činnost a peníze byly převedeny na OÚ, rovněž Svaz žen a Sbor pro občanské záležitosti zanikly.

Asi k největší změně v naší obci patří rozpad JZD.

Správa obce

Před rokem 1848 spravovali obec rychtáři dosazovaní vrchností. Teprve později se volil obecní výbor se starostou a radními (zprvu na 3 roky, později na 4 roky). Posledním rychtářem byl Tvarůžek, který se stal zároveň i prvním starostou.

Výčet dosavadních starostů obce Čechtín do r. 1918:

1. Tvarůžek
2. Motáček Jan
3. Neuman František
4. Tvarůžek Josef
5. Caha František
6. Sochor Josef
7. Caha Josef

Výčet dosavadních starostů obce Čechtín po r. 1918:

8. Drápela Josef	16. Toman Miroslav
9. Jaroš Josef	17. Cejpek Jaroslav
10. Ferda Jan	18. Popelář Stanislav
11. Caha Václav	19. Šustr Alois
12. Brabec František	20. Brabcová Miluše
13. Vávra Bohumil	21. Novotný Josef
14. Soustružník Bohuslav	22. Solař Miroslav
15. Brabec Jan	23. Molák Josef
	24. Ing. Caha Miloš

Obyvatelstvo

Nejstarší údaj o počtu obyvatel je z r. 1556, kdy žilo v Čechtíně 11 láníků a 1 man (Bartoš Voříšků).

R. 1678 bylo v Čechtíně celkem 6 chalup.

1870 - 340 obyvatel (48 domů)

1900 - 368 obyvatel (57 domů)

1910 - 375 obyvatel (54 domy)

První sčítání lidu v naší republice bylo provedeno 15 . 2 . 1921, kdy bylo v Čechtíně 367 obyvatel (183 muži, 184 ženy).

Údaje z dalších let:

1930 – 357 obyvatel	1989 – 324 obyvatel
1950 – 289 obyvatel	1990 – 324 obyvatel
1973 – 280 obyvatel	1991 – 326 obyvatel
1977 – 396 obyvatel	1992 – 324 obyvatel
1978 – 385 obyvatel	1993 – 319 obyvatel
1979 – 295 obyvatel	1994 – 312 obyvatel
1980 – 305 obyvatel	1995 – 314 obyvatel
1981 – 314 obyvatel	1996 – 313 obyvatel
1982 – 321 obyvatel	1997 – 308 obyvatel
1983 – 312 obyvatel	1998 – 311 obyvatel
1984 – 319 obyvatel	1999 – 313 obyvatel
1985 – 318 obyvatel	2000 – 314 obyvatel
1986 – 319 obyvatel	2001 – 307 obyvatel
1987 – 315 obyvatel	2002 – 306 obyvatel
1988 – 315 obyvatel	

Řemesla, povolání, zaměstnání

Mezi nejstarší známé povolání v Čechtíně patří obchodník se smíšeným zbožím (Jan Sýkora), krejčí (Josef Žanda, Vavřinec Vávra), prodejce tabáku (invalida František Soustružník), sítařka (Josefa Vejmelková), obuvnický dělník.

Záznamy z r. 1930 říkají, že v Čechtíně byli dva obchodníci (Josef Sýkora a St. Vochyán), dva krejčí, jeden kolář, jeden kovář. Domkaři a maloročníci byli zaměstnání polním hospodářstvím, v zimě se zabývali také kácením dříví v panských lesích. Několik občanů nacházelo práci v cihelně nebo družstevním lihovaru.

Se vznikem družstva začala většina občanů pracovat v zemědělství. Po jeho rozpadu našlo mnoho žen pracovní příležitost v nově vzniklé firmě H. P., která se zabývá výrobou přezůvek a sídlí ve dvou uvolněných pavilonech budovy MŠ. Tato firma zaměstnává v průměru 35 – 40 lidí, za 10 let její existence firmou prošlo 96 lidí.

První soukromý obchod si v r. 1992 otevřela ve svém domě paní Marie Moláková, čp. 36.

Zvyky

K nejstarším činnostem, které se postupem doby staly zvykem, patří draní peří v zimních večerech. Tento zvyk se udržel téměř až do 80. let 20. st., i když přetrvával už jen v malé míře. Oblíbený byl také zvyk, kdy každý chlapec dával své dívce před 1. májem do komína májku z břízy. V masopustní době se lidé převlékali za „maškary“; při muzice chodili dům od domu po vesnici a slavili konec půstu.

Do současné doby se uchoval velikonoční zvyk pletení pomlázek z vrbových proutků a šlehání děvčat na Velikonoční pondělí. Tomu předcházelo tzv. „hrkání“ velikonočními řehtačkami, které bylo místo zvonění. Od zeleného čtvrtku do bílé soboty chodil průvod dětí ráno, v poledne a večer po vesnici; zastavovaly se u jednotlivých křížů a modlily se. Tento zvyk se udržel (bez modlení) téměř až do 90. let. 20. st.

Dalším uchovaným zvykem je „pálení čarodějnic“. Dříve chodili obyvatelé na kopec „Smrček“, kde byl zapálen velký oheň. Děti rády vyhazovaly napálená košťata – „škrabáky“ do výšky, chlapani si potom černili ruce, honili děvčata a černili jim tváře, aby vypadaly jako čarodějnice. V současné době tento zvyk upadá, na Smrček chodí jenom rodiče s malými dětmi. Mládež si většinou po skupinkách dělá vlastní ohně. Největší bývá na návsi, kde se do ranních hodin hlídá velká „májka“, aby ji někdo z okolních vesnic nepodřízl. Májka se staví 30. dubna, ozdobí se pentlemi, popř. věncem.

5. prosince chodí po vesnici Mikuláš s čerty, navštěvuje malé děti a rozdává jim dárky. Děti z MŠ každý rok vyrobí Moranu a 21. března na první jarní den ji vynášejí ze vsi. K tomuto zvyku patří i různá říkadla, která vyhánějí zimu pryč a vztahují se k jaru.

Oblečení

Z původního kroje, který byl v Čechtíně nošen, se zachovaly nepatrné zbytky až do počátku 20. století. Mládež se sice začala šatit už po městsku, ale ženy nosily krátké sukně, tzv. „kanafasky a kartounky“ a dlouhé barevné „fěrtochy, šněrovačky, lajblíky a kacabajky“; v zimě černé kožíšky. Šátky si uvazovaly „na kukli“, zřídka „na babku“. Starší muži nosívali „kazajky“ ze šedého modře kostkovaného sukna, koženky do bot a klobouky, v zimě bílé nebo hnědé kožichy vyšíváné na zádech a beranici. Také si oblékali tmavomodrou nebo černou vestu upnutou až ke krku kovovými knoflíky „klimburáky“. Na krk si uvazovali červený nebo čemý šátek.

Významné stavby v obci

„Hrad“

„Hradem“ je nazývána budova bývalého čechtínského velkostatku, ve kterém se v současné době nachází kanceláře ZD „Podlesí“. Správní budovy a ostatní hospodářské objekty (kravín, konírna, kůlny pro nářadí....) byly postaveny již v r. 1668. V budově v dolním traktu statku bydlel správce a deputátníci (za práci byli odměňováni v naturáliích), nacházela se zde také četnická stanice. V horním traktu statku byl pivovar, poschodová sýpka na obilí a ovčárna.

V obytné části velkostatku měla své sídlo paní hraběnka Gabriela Křečanová (později Jirečková), sestra Karla Waldsteina. Hraběnka dostala čechtínský a také račerovický statek věnem a později se sem se svým synem Hermenegildem přestěhovala z Prahy natrvalo. Statek se však vinou špatného hospodaření dostal do neudržitelné finanční situace, a tak hraběnka předala čechtínský i račerovický statek státu. V objektu měla zajištěno doživotní užívání.

Při založení JZD v r. 1952 veškeré pozemky a budovy přešly do správy JZD. Po revoluci v r. 1989 bylo zahájeno restituční řízení.

Pivovar

Pivovar se nacházel v horním traktu velkostatku, v místě, kde jsou nyní garáže ZD. Budova bývalé sýpky měla spodní část, která sloužila jako tzv. „humno“ na klíčení ječmene k výrobě sladu. Chmel na vaření piva si lidé pěstovali sami na louce za nynějším hřištěm, která nesla název „Na Chmelnici“. Pivo se v pivovaře vařovalo několik desítek let během 19. století.

K pivovaru patřil i sklep a lednice poblíž „Kukle“, kde se v dřívějších dobách ledovalo. Led se do sklepa navezl v zimním období a uložené kusy sloužily k chlazení piva i masa hlavně v letních měsících. V této sklepní pivnici stávala i kuželna, kde se scházeli hospodářští úředníci velkostatku, lesní fořti, četníci, učitelé i majetní hospodáři. Tento sklep byl zbourán v r. 1977.

Budova obecního úřadu

V dolním traktu čechtínského velkostatku, kde dříve sídlil správce a později byla četnická stanice, se nyní nachází sídlo obecního úřadu. V přízemí této budovy je od r. 1984 zařízena zdravotnická ordinace, kam dojíždí obvodní lékařka i pediatr, jsou zde prováděny masáže a pedikúra. Vedle ordinace byla zřízena ještě jedna místnost, která slouží jako archiv OU.

V poschodí, kde je i kancelář OU, se nachází obřadní síň, knihovna a bytová jednotka. V těchto místnostech byla v r. 1978 provedena celková rekonstrukce. Dříve sloužila obřadní síň k různým slavnostem, např. svatbám, vítání dětí do života. V současné době je využívána pouze pro zasedání obecního zastupitelstva nebo k pronajímání občanům.

K budově OÚ patří také přilehlé hospodářské budovy, které prošly v r. 1999 rozsáhlou rekonstrukcí. Byly zde zřízeny dvě garáže a klubovna pro mládež.

Celý objekt, včetně budovy OÚ, byl opatřen novou fasádou, došlo také k pěkné úpravě venkovního prostranství.

Nynějším starostou je pan Ing. Miloš Caha, administrativní pracovníci paní Ivana Brabcová.

Hospoda

První hospoda se nacházela v budově panského lihovaru. V nájmu ji měl pan Ferdinand Machovec a nesla název „Na Palírně“. Poté byla umístěna v domě Machovcových, kteří dům postavili přímo za účelem zřízení hospody. Hostinec se nazýval „U Machovců“ a byl jejich soukromým majetkem. Po válce však byl zestátněn a přešel pod správu Jednoty. Tento hostinec sloužil až do 70. let 20. století, pro špatný stav však zanikl a v r. 1988 byla provedena demolice. Machovcovi se nastěhovali do patra vedle OÚ a hospoda pak na nějaký čas v Čechtíně nefungovala. Poté byla hospoda umístěna do nově zbudovaných prostor v přízemí budovy, kde se dříve nacházely byty deputátníků. V těchto místech je dodnes.

V r. 1999 si hospodu pronajala paní Dana Cejpková a hospoda prošla rozsáhlou rekonstrukcí. Byl zakoupen nový výčepní pult, mycí zařízení, televizor, nábytek a zdarma byl vybudován nový krb. O rok později došlo k renovaci prostor před hospodou a výstavbě pergoly pro venkovní posezení.

Škola

V okolí Čechtína byla škola nejdříve v 16. století v Červené Lhotě při faře. Tato škola byla evangelická až do vyhnání a obrácení nekatolíků. Čechtín býval do Červené Lhoty přiškolen, školní budova však byla v r.1984 pro nebezpečí zboření úředně zavřena. Místní činitelé však nechtěli školu opravit ani poskytnout místnosti, kde by se mohlo prozatím vyučovat. Vhodné prostory nabídl Čechtín. Škola byla tedy přestěhována do Čechtína a vyučovat se začalo 27.10. 1884. Když občané Čechtína poznali, jakou výhodou pro děti je mít školu v místě, žádali o zřízení vlastní školy. Žádost však byla pro blízkost Červené Lhoty zamítnuta. V roce 1886 žádal Čechtín o zřízení podruhé a žádosti bylo vyhověno.

V roce 1888 došlo ke stavbě školy. Provedl ji stavitel R. Wolf z Třebíče za necelých šest tisíc zlatých. Hlavní zásluhu na vybudování školy měl starosta F. Caha. V nové škole se začalo vyučovat 20. 10. 1888.

Škola byla přízemní, umístěná ve středu obce a průčelím obrácena k jihu. Stála na vlhkém místě mezi selskými usedlostmi, kudy vedl kdysi výhon z návsi. Škola měla jednu učebnu a čtyři místnosti k obytným účelům. Část prostorného dvora zabírala letní tělocvična, opatřená nejnepříjemnějším nářadím. Vlastní hřiště škola neměla, a tak se využívala také tělocvična a hřiště Sokola. Za školou byla velká ovocná a zelinářská zahrada správce školy a před školou potom malá květinová zahrádka.

Průměrný počet dětí byl od založení školy 75, nejnižší počet byl 47 žáků a nejvyšší v roce 1920, kdy školu navštěvovalo 81 žáků. Po vychození školy zůstávala většina dětí doma a pomáhala rodičům v zemědělství, jen málo se jich šlo učit nějakému řemeslu a ještě méně odcházelo na studia.

Zpočátku docházel do čechtínské školy vyučovat správce školy z Červené Lhoty Bedřich Sobotka, vyučování probíhalo odpoledne. K 1. 9. 1889 nastoupil jako učitel Josef Zahrádka, který zde působil až do roku 1905. V letech 1905 – 1924 se stal správcem školy Jan Möller, po něm Josef Číhal a poté Václav Brchaň, který zde působil 39 let až do r. 1968. K 1. 9. 1968 se učitelství na zdejší škole ujala Zdenka Hoffmanová, která byla v r. 1977 vystřídána Jaromírem Červinkou. Ten zde vydržel až do zrušení školy, tedy do r. 1979.

Po zrušení školy začaly děti ze všech ročníků dojíždět do školy do Třebíče. Ze školy byla zřízena prozatímní MŠ asi pro 60 dětí. Kromě dětí z Čechtína sem dojížděly také děti z Okřešic a Budíkovíc. Po vystavění MŠ se děti přestěhovaly do nové budovy a škola zůstala prozatím prázdná. Později byla do levé části školy umístěna pošta a v pravé části se konalo cvičení žen.

Pošta

Od 1. 6. 1986 začala fungovat v Čechtíně nová pošta, která sem byla přemístěna z vedlejší obce Červená Lhota. Tato pošta byla zřízena v levé polovině bývalé školy. V r. 1998 došlo na poště k motorizaci přespolních doručovacích okrsků.

Mateřská škola

První útulek pro děti byl zřízen po válce v lihovaru, odtud byl potom přemístěn do domu Emilie Ferdové. Ta dům používala jako letní sídlo, tzv. „vegent“. V 50. letech si obec dům pronajala a zřídila v něm letní zemědělský útulek, kam chodily děti, jejichž rodiče pracovali v zemědělství. V r. 1979 byla mateřská škola umístěna do budovy bývalé školy. Prostory však nevyhovovaly stále se zvyšujícímu počtu dětí, proto bylo v r. 1979 započato s výstavbou nové mateřské školy, která byla vybudována v akci „Z“, tzn. brigádnicky (37 927 h) v hodnotě 5 361 365,93 Kč.

Nová MŠ byla slavnostně otevřena 2. 9. 1984 a předána do užívání. MŠ byla původně trojtřídní o kapacitě 90 dětí s vlastní školní jídelnou, do které se svázely družstevním autobusem děti ze čtyř okolních obcí - Červené Lhoty, Číhalína, Budíkovice, Okřešic a později dojížděly děti i z Račerovic.

Po rozpadu JZD přestal družstevní autobus svážet děti do MŠ, čímž došlo k výraznému úbytku dětí, a proto bylo nutné využít uvolněný pavilon. S nabídkou o zřízení výroby obuvi přišla firma H. P. Pan Paterna měl však zájem o pavilony dva, a tak se od září 1992 směstnala MŠ pouze do jednoho pavilonu. K němu patří i hospodářská budova, ve které je školní jídelna a ředitelna. Přebytečné pomůcky, věci a nábytek byly dány do dražby.

V současné době MŠ stále funguje, ale dětí ubývá. Od 1. 1. 2003 je MŠ samostatným právním subjektem, jehož ředitelkou je paní Radka Pojerová a učitelkou paní Zdenka Semrádová.

Obchod

Kolem r. 1930 měla obec dva obchodníky – J. Sýkoru a St. Vochyána. Obchod St. Vochyána zanikl a Jan Sýkora prodával ve svém domě až do 60. let 20. století. Poté byla z bývalé Motáčkovy usedlosti postavena nová Jednota, kam se obchod p. Sýkory přestěhoval. Po p. Sýkorovi bylo do obchodu dosazeno několik prodavaček Jednoty z okolních vesnic. Z Čechtína prodávala v obchodě paní Jirovská Alena, která si v r. 1993 obchod soukromě pronajala.

První soukromý obchod si doma z verandy zřídila 17. 4. 1991 paní Marie Moláková, nejdříve měla pouze drogerii, později ještě i potraviny. V obci byly tedy opět obchody dva.

Od 21. 1. 2002 odešla paní Jirovská do předčasného důchodu a po ní začala prodávat paní Moláková, která svůj obchod v domě zrušila.

Kovárna

Kovárna jako dílna byla postavena r. 1939 a sloužila až do r. 1959, kdy celá obec přešla do JZD. V kovárně pracoval po celých 20 let kovářský mistr Bedřich Mahel se svým synem Jiřím. Stála ve středu návsi a zvonění kovadliny od časných do pozdních hodin večerních připomínalo činnost a rušnost celé vesnice. V r. 1976 byla kovárna zbourána a zvonička, která se na ní nacházela, byla přemístěna ke kříži uprostřed návsi a pověšena na betonový sloup. Na místě této kovárně byl později postaven odstavňový pruh pro zastávku autobusu a nová čekárna.

Lihovar

Lihovar náležel bývalému velkostatku a byl již v r. 1924 združstevněn na základě pozemkové reformy, provádné v r. 1920 – 1924. Vedení se ujali větší zemědělci z Čechtína, Červené Lhoty, Číhalína, Wartenberku, Koutů, Chlumu, Radošova, Benetic a Věstoňovic. Měl ovšem zastaralé vybavení i techno-logii, proto družstvo nechalo lihovar zrekonstruovat.

Prvním správcem byl pan Flídr, který funkci nezládal, proto družstvo přijalo nového správce pana Bohdana Kolmana z Mikulovic. Ten řídil lihovar přes znárodnění v r. 1948 až do příchodu pana Vondráka, který byl po dlouhá léta správcem lihovaru.

Lihovar byl pod správou Lihovarských a škrobárenských podniků se sídlem v Havlíčkově Brodě, pracovalo se v něm ještě v r. 1973 a výpalky jako krmivo pro skot sloužily pro celé okolí.

R. 1995 došlo ke změně provozovatele lihovaru. V rámci privatizace ho dostal od s. p. Škrobárny Havlíčkův Brod MuDr. Josef Zadina a firma nesla název CZECH CORN SPIRIT, s. r. o.

Cihelna

Cihelna byla postavena v r. 1929 a jejím majitelem byl pan Jaroš. Původně zde stála jednokomorová pec asi na 16 000 cihel, která po vypálení musela být znovu navedena. Pan Jaroš vedle stávající pece postavil pec „kruhovku“, která byla osmikomorová. Postavila se asi za 1 rok a stála pravděpodobně 125 000,- Kč. V dosavadní peci byly vyrobeny tzv. cihly „klenutky“, ze kterých potom byl postaven 18 m vysoký komín.

Činnost cihelny byla zastavena znárodněním. Po r. 1948 zde neúspěšně, kvůli neodbornosti vedení, pracovalo město Třebíč. V r. 1979 zde zavedlo výrobu JZD. V cihelně se cihly vyráběly pouze v létě, neboť výroba byla závislá na slunečném počasí, v zimě se cihly vypalovaly a dodávaly odběratelům a na opravy a výstavbu v JZD. Družstvo cihelnu zmechanizovalo, takže průměrná denní výroba byla až 15 000 kusů. Cihelna však měla malý zisk, proto ji i družstvo opustilo.

V r. 1991 byl na příkaz Ministerstva životního prostředí vypracován projekt na řízenou skládku tuhého komunálního odpadu. Tato skládka se až do svého zrušení v r. 1996 nacházela právě v bývalém hliništi čechtínské cihelny.

V současné době je takovýchto cihelen menšího typu v ČR pouze 13. Jarošovu cihelnu má v péči Památkový úřad, který přispívá na udržování jejího dobrého stavu.

Sokolovna

Po založení Sokola v Čechtíně v r. 1920 projevíli pokrokoví učitelé Čechtína, Červené Lhoty a Číhalína zájem o výstavbu sokolovny. Byla postavena v r. 1921 „Ve Višních“ – na území patřící k Čechtínu (na křižovatce Třebíč – Červená Lhota). Přestože v obci fungovala Jarošova cihelna, takže cihly na stavbu by přišly velmi levně, byla sokolovna postavena ze dřeva. Dřevo bylo dovezeno z Havlíčkova Brodu, kam jezdili členové Sokola bourat lágr po zajatcích. Zděná byla pouze podezdívka.

Činnost Sokola byla přerušena protektorátem, po válce opět obnovena, ale už ne v takové míře. V 60. letech se konala schůzka zástupců obcí Čechtín, Číhalín a Červená Lhota. Poslední dvě jmenované obce neměly již o sokolovnu zájem, a proto bylo dohodnuto, že sokolovna případně Čechtínu. V r. 1976 přešel veškerý majetek Sokola, a tedy i sokolovna, pod správu TJ Družstevník Čechtín, který ji později pronajímal podniku Drogerie ke skladování zboží.

V současné době je budova v havarijním stavu, neustále chátrá a hrozí její spadnutí.

Vodojem, vodovod

V roce 1982 byly zahájeny terénní úpravy pro stavbu vodojemu „Na Strážničkách“ a samotná stavba byla dokončena v prosinci r. 1983. Dříve se v době sucha musela dovážet pitná voda z Červené Lhoty a Číhalína, proto byla výstavba vodojemu nutná. Vodojem má obsah 123 cm³ a finanční rozpočet činil 300 tis. Kč.

Se stavbou vodovodu bylo započato v r. 1983, o rok později bylo položeno hlavní rozváděcí potrubí od vodojemu ze „Strážniček“ po celé obci. Potrubí je z umělé hmoty a jeho délka činí 4 km.

Požární zbrojnice

Po vzniku hasičského sboru v Čechtíně neměli hasiči kam ukládat stříkačku a hadice. Zpočátku byla stříkačka umístěna v panské kůlně a hadice na půdě ve škole. Po vypovězení

stříkačky z kůlny byla prozatímně uložena v lihovaru a pak u rolníka Jirovského. Obecní zastupitelstvo proto rozhodlo o stavbě hasičského skladiště, jak se tehdy říkalo, které bylo slavnostně předáno 9. 9. 1928. Toto skladiště bylo umístěno v zahradě bývalého velkostatku, jejíž část potřebnou ke stavbě daroval majitel p. Zdenko Waldstein. Stavbu provedl během šesti týdnů stavitel Klem z Třebíče. Náklad na stavbu činil téměř 20 000,- Kč. Hned druhý rok po předání bylo navrženo pořídit na požární zbrojnici desku na paměť padlým občanům Čechtína v I. sv. válce. Její zhotovení bylo svěřeno firmě Činčera v Třebíči. Pamětní deska byla slavnostně odhalena v neděli 28. 7. 1929. Jedná se o žulovou desku, v jejíž horní části je nápis: OBĚTI SVĚTOVÉ VÁLKY 1914 – 1918, následuje 13 jmen, pod nimiž je nápis: Z KRVE NAŠÍ VĚČNÁ PAMĚŤ NÁRODA.

Čas, který se nedá zastavit, zapracoval i na požární zbrojnici. S opravami se započalo v r. 1985, kdy byly provedeny nové omítky, podlaha a v garáži byla nainstalována elektrická akumulární kamna. Další generální oprava byla provedena v r. 1994. Byl zbourán prakticky celý vnitřek budovy, zůstaly pouze obvodové a nosné zdi. Byly vyměněny všechny zárubně a okna, položena nová střecha a provedena nová venkovní omítky. Opatrnost se věnovala pamětní desce obětem I. sv. války. Proinvestovaná částka na tuto opravu činila 497 569,- Kč. Opravy prováděla firma Agrostav Třebíč.

Požární nádrž

Požární nádrž byla vybudována uprostřed návsi na místě starého rybníka. Se stavbou bylo započato v r. 1974. Nádrž si vyžádala přes 1 km přiváděcího potrubí až od cesty v „Kamení“, kde byla postavena sběrná nádrž. V r. 1975 byla nádrž dostavěna a zkolaudována výstavba oplocení a úprava okolí požární nádrže. Byl také dokončen přivaděč vody do nádrže.

Těmito akcemi a stavbami se zlepšil celkový vzhled a zdravotně hygienické podmínky, oproti starému rybníku, kam byla svedena všechna močůvka z obce.

Sportovní areál

Se stavbou sportovního areálu se započalo na jaře r. 1977, během roku byla postavena hrubá stavba budovy a do zimy byla pod střechou. Současně se také hned vedle začalo budovat fotbalové hřiště. Zcela dokončen a otevřen byl sportovní areál za účasti celého okolí v r. 1978. Bylo uspořádáno fotbalové utkání a večer taneční zábava.

V tomto areálu se nacházejí šatny pro sportovce a rozhodčí, společenský sál, hospoda, klubovna a sociální zařízení. Tyto prostory sloužily dříve např. při promítání filmů, cvičení žen, byly zde pořádány i besídky MŠ a místní zábavy. V současné době jsou zde umístěny pouze stoly na stolní tenis, které jsou využívány především v zimních měsících. Společenský sál a hospoda jsou pronajímány pro soukromé účely a k různým oslavám.

K prvním větším úpravám areálu došlo v r. 1995, kdy byl udělán nový betonový ochoz, položena nová dlažba a průchod uprostřed se uzavřel zadržáním dveří z jedné i druhé strany.

Další velká změna se odehrála v r. 2002. Protože Čechtín byl jednou z posledních obcí, kde ještě nebylo zatravněné hřiště, rozhodli se zástupci TJ Družstevník Čechtín požádat obec o příspěvek na závlahu a zatravnění. Žádosti bylo vyhověno a na jaře se začalo s budováním hřiště s novým závlahovým systémem TORRO, jehož instalace stála 450 000,- Kč. Součástí tohoto systému je dešťové čidlo, které je naprogramované podle ročního období. V létě trvá celková doba postřiku podle vlhkosti 1 – 2 hodiny, na podzim asi ¾ hodiny. Postřikovače jsou okrajové a středové, jsou zabudované v zemi a podle programu se vysunují nad povrch hřiště. Každý má vymezený čas na postřik, středové stříkají kolem dokola a mají čas delší, okrajové stříkají do půlkruhu. Podobné hřiště na našem okrese se nachází ještě v Rokytnici, Rouchovanech a Dukovanech. V souvislosti s vybudováním nového hřiště došlo k úpravám povrchu kolem hřiště a k celkovému oplocení.

Koupaliště

V létě r. 1968 bylo uvedeno do provozu nově zbudované koupaliště na místě starého zabahněného „Panského rybníka“, jehož bahno ohrožovalo zdraví koupajících se dětí. Koupaliště je celobetonové o rozloze asi 20 arů, umístěné v těsné blízkosti obce u sportovního areálu. Bylo vybudováno v rámci brigádnických hodin a jeho hodnota převyšovala 250 000,- Kč. Dříve se do něho přiváděla přetékající voda z místního vodovodu, nyní sem přitéká voda ze studní. Koupaliště je čištěno každé jaro, kdy je dostatek vody, protože vodní zdroj není dostatečný a koupaliště by jinak nenateklo.

Sport

Fotbal

V r. 1974 se začali o sportovní činnost v obci zajímat Josef Mucha, Josef Molák, Stanislav Toufar a další občané. Tělovýchovná jednota v obci sice byla, ale nevyvíjela žádnou činnost. Byl zde zájem o kopanou, a proto bylo třeba vybudovat nové hřiště. Stávající hřiště, které se nacházelo pod sokolovnou „Ve Višních“, nevyhovovalo, přesto se zde ale sehrálo několik přátelských zápasů.

Trénink žáků z Čechtína začal právě na tomto hřišti v r. 1975, pod vedením trenérů Moláka Josefa, Muchy Josefa, Cahy Josefa a Toufara Stanislava. Tito členové se snažili založit tělovýchovnou jednotu.

Ustavující schůze se konala na podzim, padl zde návrh, aby se jednota jmenovala Družstevník Čechtín. 18. 1. 1976 se v Červené Lhotě konala druhá ustavující schůze TJ. Nejdříve došlo ke sloučení obcí Čechtín a Červená Lhota v jednu TJ a poté, co se patronem stalo JZD Čechtín, došlo k dalšímu sloučení. Pod TJ nakonec patřily obce sloučené v JZD – Čechtín, Červená Lhota, Číhalín, Okřešice a Budíkovice. Název zůstal tak, jak byl navržen, tedy Tělovýchovná jednota Družstevník Čechtín.

Došlo k proškolení 4 trenérů a 1x týdně se začalo s tréninkem žáků, později, pod vedením Jindřicha Kardoše se začalo trénovat 2x týdně.

Čechtínští žáci byli do soutěže přihlášení v r. 1977, družstvo dorostu o rok později. V r. 1979 byli do soutěže konečně přihlášení i muži, a to do IV. třídy. Tuto soutěž hráli pět let. V sezóně 1984 – 85 však postoupili do třídy III., kterou hráli celkem 10 let a umísťovali se na předních místech tabulky. V sezóně 1994 – 95 postoupilo mužstvo A do nejvyšší okresní soutěže. V posledním desetiletí se čechtínskému fotbalu dařilo – A mužstvo postoupilo až do I. B třídy a mužstvu B se dařilo udržovat se v popředí IV. třídy. Mládežnická družstva hrála se střídavými úspěchy, ale pro malý počet hráčů musela být zrušena.

V současné době je předsedou klubu zakládající člen pan Josef Molák, trenérem Cabejšek z Třebíče. Do nové sezóny vstupuje mužstvo A s cílem udržet se v II. třídě.

Hasiči

Obecní výbor v Čechtíně se na schůzi 14. 5. 1909 usnesl zřídit dobrovolný hasičský sbor. Stanovy podepsali zakládající členové: starosta obce Josef Caha, pojezdny velkostatku František Auer a rolníci Josef Jaroš, Josef Sochor, František Neuman, Josef Caha, Josef Drápela. Obecní výbor schválil stanovy dne 2. 7. 1909 a usnesl se o koupi stříkačky a výzbroje od firmy Josef Vystrčil a syn v Telči za obnos 3 342,- Kč. K ohni se jezdilo tak, že jeden pár koní se zapřáhl do stříkačky a druhý pár do vozu, na němž sedělo mužstvo. Jeden pár koní pro stříkačku poskytoval velkostatek a druhý pár rolníci. To trvalo až do roku 1945, kdy koňské spřežení nahradil traktor. Poprvé zasahoval sbor se stříkačkou v r. 1912, při požáru místního stohu ve velkostatku. Na motorovou stříkačku, po níž všichni toužili, si hasiči museli počkat až do r. 1937. Obecní zastupitelstvo rozhodlo o koupi motorové stříkačky a objednávka byla zadána firmě Josef Vystrčil a syn, která vyrobila dosavadní stříkačku. Byla to první motorová stříkačka v okrsku. V r. 1970 bylo přiděleno požárnímu sboru nákladní auto TATRA 805 od čs. armády a v r. 1974 i nová přenosná stříkačka. Po osmi letech byla TATRA vyměněna za nákladní auto AVIA 30, které bylo předěláno na požární vozidlo.

Na konci 80. let bylo upraveno nové cvičiště mezi koupalištěm a budovou areálu a hlavní náplní činnosti hasičů bylo soutěžení. Jezdilo se po celé Moravě, výsledky soutěžního družstva byly vynikající, ale ostatní činnost byla tak trochu opomíjena. To vyvolalo spory se soutěžním družstvem a po několika tahanicích část členů soutěžního družstva se sboru odešla. V r. 1993 si založili svoje vlastní soutěžní družstvo. Nakonec skončilo vše vzájemnou dohodou.

Za 90. let trvání měl hasičský sbor celkem 142 členů, zasahoval u 33 požárů, z toho při 16 v Čechtíně.

Ostatní sportovní činnost

Každým rokem 5. 7. se koná v naší obci z podnětu pana Františka Ferdy z Číhalína triatlonová soutěž „Letní muž“. V roce 2002 proběhl již 16. ročník. Závod probíhá na tratích 0,6 km plavání, 31 km kolo a 8 km běh. V plavání se plná dávka (20 šířek) plavala 10x, je zde trochu problém se délkou trati, která kolísá s výškou hladiny. Kolo se celých 16 let jelo po stejné trati, běh se postupně prodlužoval, ale základní trasa je v podstatě stálá. Celkem se za 16 let soutěže zúčastnilo 68 mužů a 1 žena. V r. 2001 se „Letním mužem“ stal Jiří Voda (1985) z Čechtína, v r. 2002 se umístil na druhém místě.

Rovněž z iniciativy a podnětu pana Františka Ferdy z Číhalína se v r. 2002 poprvé uskutečnila v Čechtíně cyklistická akce pro milovníky kol s názvem „Čechtínská kola“, a to dne 1. 9. 2002. Jelo se na trasách 33, 66 nebo 99 km ve směru Čechtín, Benetice, Bochovice, Horní Radslavice, Pohořílky, Pavlínov, Brodek, Kamenice, Čechtín. Tato akce byla přístupná profesionálním i amatérským cyklistům všech věkových kategorií. Závodu se zúčastnilo celkem 22 účastníků, z toho 3 ženy. V tomto závodě se na 2. místě umístil Jiří Voda z Čechtína na trase 66 km.

V letech 1999 – 2001 se na čechtínském hřišti uskutečnil nohejbalový turnaj trojic neregistrovaných hráčů. Z důvodu budování nového travnatého hřiště nemohl být tento turnaj v r. 2002 již pořádán.

Od r. 1997 probíhá v Čechtíně cvičení žen. Nejdříve se cvičilo v požární zbrojnici a poté v prostorách MŠ. Pro zájem ostatních žen a dívek se nakonec rozhodlo, že se uklidí prostory v budově bývalé školy. V současné době cvičení probíhá v areálu u koupaliště.

Zemědělství

Jednotné zemědělské družstvo bylo v Čechtíně založeno již v r. 1950 a jeho prvním předsedou byl Karel Brabec. Celá vesnice přešla do družstva v r. 1958. Založené družstvo používalo z větší části budovy, stáje, stodoly, kůlny i sýpky po bývalém velkostatku. První stavbou byla drůbežárna v r. 1952, v r. 1959 se započalo se stavbou kravína pro 100 ks dojnic a stavbou porodny prasnic na „Kukli“ z bývalé stodoly u Štveráčků. S postupem mechanizace se začaly v r. 1969 budovat dílny a garáže na opravu strojů. V r. 1971 byl postaven druhý pětiřadový kravín na 250 ks dojnic.

V r. 1974 bylo čechtínské družstvo uznáno za středisko a došlo k tzv. sloučení. K družstvu byly přidruženy družstva Červené Lhoty, Číhalína, Okřešic a Budíkovice. Celé sloučené družstvo neslo název JEDNOTNÉ ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO ČECHTÍN. Předsedou se stal Alois Čapek z Okřešic.

Po revoluci v r. 1989 se vlastníci půdy dohodli na faktu, že v takovém velkém celku není možné dále pracovat za stávajících podmínek. Každý nový člen musel mít 50 000,- Kč vnosu, tj. majetek ve strojích, hospodářských zvířatech apod. Ten, kdo tento majetek neměl, mohl tuto částku složit v Kč. Tím docházelo k velkým odchodům z družstva. JZD, sloučené z pěti vesnic, ukončilo svoji činnost 31. 12. 1992. Vlastníci půdy obcí Okřešice a Budíkovice se rozhodli pronajmout pozemky soukromě hospodářícímu rolníkovi Ing. Adolfu Neumanovi. Obec Číhalín zase pronajala pozemky Ing. Vlastimilu Ferdovi, Ing. Františku Holubovi a panu Částkovi; v Červené Lhotě si svoje pozemky vzali SHR Zemanovi, Bumba Jiří, Ferda Bohumil a Neuman Bedřich. Ostatní vlastníci půdy vnesli své pozemky do nově ustanoveného družstva

ZD PODLESÍ se sídlem v Čechtíně. 1. 3. 1993 vzniklo tedy nové družstvo – družstvo vlastníků, které má asi 46 pracujících. Předsedou tohoto družstva je pan Vrbka Stanislav.

Dále vznikla v obci společnost MOVAZ, která obhospodařovala pole p. Moláka Františka, Muchových a Motáčka Miroslava. Dalšími členy této společnosti, která byla více méně rodinná, byli Vaněk Eduard a Vaněk Jiří, Molák František ml. Mimo obhospodařování polností se členové věnovali také chovu prasat. Jelikož se členové této organizace nepohodli, ukončili svoji činnost 31. 12. 1995.

Kultura

Knihovna

V r. 1919 věnoval Sbor dobrovolných hasičů v Čechtíně svoje knihy (46 svazků) veřejné obecní knihovně, která ještě z darovaných obnosů byla rozmnožena na 81 svazků. Knihovna se nacházela ve škole a jejím knihovníkem byl správce školy, který půjčoval knihy 1x týdně. Počet čtenářů v té době byl kolem 20 a nejvíce četly dcery rolníků.

Pak byla knihovna umístěna v místnosti vedle nynější kanceláře OÚ. Zprvu se knihy nacházely ve dvou skříních, poté byly zakoupeny železné regály. Po zrušení školy k dosavadnímu počtu knih přibýly i svazky ze školní knihovny.

V r. 1997 se dočkala knihovna rekonstrukce. Byly zhotoveny nové oboustranné dřevěné regály z obecního dřeva. V r. 2001 měla knihovna 32 čtenářů a celkem bylo vypůjčeno 728 knih.

Do knihovny docházejí periodika: Květy, Střecha nad Hlavou, Zdraví a Horácké noviny. Knihy jsou objednávány přes Městskou knihovnu v Třebíči a jsou hrazeny z rozpočtu obce.

V r. 2002 byla vypracována zřizovací listina knihovny, knihovna byla zaregistrována na Ministerstvu kultury v Praze a dostala nový název Obecní knihovna v Čechtíně (namísto starého označení: Místní lidová knihovna). Místo knihovnice zastává paní Radka Pojerová.

Kino

V r. 1926 zakoupila Jednota Sokol tzv. „skioptikon“, s nímž na podzim začala konat ve vesnici i okolních obcích přednášky. V Čechtíně se přednášky konaly především v zimním období ve škole. Průměrná účast činila až 90 osob.

V r. 1957 byl zakoupen nový zvukový projektor OP 16 mm v celkové hodnotě 5 806,- Kč. První promítání se konalo 24. 3. v hospodě. Pro děti bývalo uspořádáno představení každou neděli.

V dalších letech se filmy promítaly nejdříve v prostorách jídelny JZD, později na sportovním areálu a nakonec ve staré škole. Filmy pro dospělé měly malou účast a byly prodělečné, a tak se uváděly filmy hlavně pro děti a mládež. Promítání obstarávali pan Josef Skoupil, Stanislav Tvarůžek a Miroslav Žanda. Promítání měla na starosti tehdejší Osvětová beseda a po jejím rozpadu byla tato činnost zrušena.

Ostatní kulturní akce

Veškerou kulturní činnost v naší obci měl dříve na starosti Sokol a Sbor dobrovolných hasičů, kteří v místní sokolovně pořádali plesy, různé přednášky a fungoval zde i ochotnický divadelní spolek.

Později se kultura soustředila pod složky Národní fronty. Mládež v Čechtíně byla členy Socialistického svazu mládeže, dále pracoval Československý svaz žen, Československý červený kříž, Osvětová beseda, Sbor pro občanské záležitosti, Svaz zahrádkářů, Myslivecká společnost, Svaz požární ochrany apod. Všechny tyto složky pořádaly různé přednášky, zábavy, plesy,

zájezdy, promítání filmů, v obci se konaly oslavy MDŽ, MDD, vítání občánků do života, masopustní merendy, brigády aj.

Po r. 1989 všechny složky v obci kromě hasičů, knihovny a TJ přestaly fungovat. V současné době pořádá SDH pouťovou taneční zábavu (10. 8.), hasiči tradiční ples a v r. 2000 uspořádali pro děti zábavné sportovní odpoledne na ukončení prázdnin. Mládež dodržuje tradici stavění máje a Mikulášské nadílky. V rámci MŠ se vynášší zima ze vsi, dále jsou pořádány oslavy Dne matek a Vánoc a podzimní Drakiáda.

Zajímavosti

- ❖ Nejstarší rod v Čechtíně je rod Cahův, který pochází ze Smrčného.
- ❖ Poslední dřevěný dům v Čechtíně byl Komínkův dům, který koupila obec a zbořila jej. Potom se domy stavěly z cihel a kamene, byly kryté taškami, štíty obráceny na náves a odděleny od sebe dvory. Pod štíty mívaly domy 2 – 3 okna. Uspořádání místností bylo následující: zepředu byla světnice s dvěma okny a někdy také jedním do dvora, za světnicí následovala síň, kuchyň, stáje, kůlna a napříč po celé šířce dvora stodola, která oddělovala sad od dvora. Někdy stávala také stodola za sadem; pak býval sad oddělen od dvora plotem.
- ❖ Nábytek v domech se rozestavoval obyčejně takto: v koutě mezi oknem do dvora a prvním oknem na náves stával stůl a v koutku za ním almárka, v níž se schovávaly peníze, spisy, knihy, chléb a jiné. U stolu při stěnách byly lavice, mezi okny stávala truhla na šaty a u poměštěných lidí „kostn se šuplaty“. V druhém koutě byla jedna nebo dvě postele až ke kamnům, vysoko vystlané. Na stěnách viselo mnoho barvotiskových obrazů svatých.
- ❖ 29. 3. 1898 byl na místě starého sešlého dřevěného kříže na návsi umístěn nový kamenný kříž. Byl vyroben sochařem a mistrem kamenickým Fojtem z Třebíče nákladem 300 zlatých.
- ❖ 7. 4. 1898 byly kolem kříže zasazeny správcem školy Josefem Zahradkem čtyři jubilejní lipky.
- ❖ Výroky Josefa Sochora, člena školní rady a představeného obce z r. 1905: „My učitelku nechceme a kdyby nám ji sem dali, vyženeme ji!“ „Všechny školy patří zbořit!“
- ❖ Ve školním roce 1915 – 16 nasbíraly školní děti celkem 512 litrů chroustů a dostaly za ně z obecní pokladny 6 korun a 72 haléře odměny. Usmrcení chrousti byly upotřebeny jako krmivo pro drůbež.
- ❖ V srpnu 1920 se konala v Červené Lhotě první „česká mše“ v našem kraji za účasti mnoha set lidí z celého okolí..
- ❖ 25. 12. 1926 vypukl v kůlně rolníka Tomáše Drápely požár, zničil kůlnu a stodolu s pící a obilím, sousedu Žandovi shořela celá chalupa. Za příspěví místních i okolních občanů bylo oběma umožněno shořelé části znovu vybudovat. Původ požáru byl záhadný. Za paličský dopis, který druhého dne došel starostovi, si odpykal trest 1½ roku dlaždič J. Karásek z Třebíče.
- ❖ Téměř všichni žáci a mnoho dospělých z Čechtína se zúčastnili 13. 6. 1928 uvítání prezidenta T. G. Masaryka v Třebíči.
- ❖ Na jaře r. 1931 byla provedena v Čechtíně elektrifikace obce nákladem 137 000,- Kč. Zmizely benzínové motory, které byly nahrazeny elektrickými. Od večera až do svítání byla náves osvětlena. První rozsvícení se konalo 16. 5. v 11⁰⁰ hodin dopoledne.
- ❖ Všechny děti čechtínské školy se dne 17. 6. 1936 vypravily na dvou ověncených vozech do Třebíče, aby uvítaly prezidenta republiky Edvarda Beneše.
- ❖ V rámci akce „Nová škola vesnici, vesnice škole“ se v r. 1951 žáci školy zavázaly:
 1. Z vděčnosti za to, že letos MNV provedl práce spojené s úpravou koupaliště, přispějeme i my – pokud v našich silách bude – pomocí dobrovolnými brigádami se svým učitelem.

2. Zvýšíme sběr odpadových surovin (kostí, papíru, textilu, makovic a lesních semen), abychom tak více pomohli budování republiky.
 3. Budeme pomáhat svým slabším spolužákům splnit předepsané učivo tak, aby nebylo mezi námi nikoho, kdo by musel opakovat.
 4. Budeme šetřit potravinami a dbáti toho, aby se nikde nepovalovaly zbytky jídel.
 5. Neustaneme v započaté soutěži v rozumném strádání a náš závazek všichni nejen splníme na 100%, ale i překročíme.
- ❖ Na podzim v r. 1959 se objevil v Čechtíně první televizor u Machovců.
 - ❖ V r. 1984 Federální výbor ČSČK udělil Františku Veselému z Čechtína zlatou plaketu prof. MuDr. Jana Jánského. Pan Veselý měl první odběr 12. 7. 1966, 1. 11. 1973 mu byla udělena v Třebíči bronzová plaketa za 10 odběrů a 8. 4. 1978 v Brně stříbrná plaketa za 20 odběrů. Zlatou plaketu obdržel za 40 odběrů v Praze 15. 12. 1980. Od JZD Čechtín obdržel pan Veselý čestné uznání a zlaté náramkové hodinky.
 - ❖ V r. 1986 byl Místní národní výbor v Čechtíně vyhodnocen za výsledky v soutěži národních výborů okresu v období 7. pětiletky a obci Čechtín byl udělen titul „Vzorná obec okresu“. Finanční odměna činila 50 000,- Kč.
 - ❖ V r. 1995 byl poprvé v historii obce postaven na tzv. „tancplac“ velký vánoční strom. Ozdobený balíčky a osvětlený barevnými žárovkami vypadal velice pěkně.
 - ❖ 3. 3. 1997 došlo v Čechtíně ke kácení lip u ZD. Lípy byly následkem stáří i následkem zimní kalamity v podobě jinovatky velice poničené a hrozilo nebezpečí, že bude někdo zraněn. Stáří lip bylo odhadnuto na 150 let a více.
 - ❖ V r. 2000 se Čechtín účastnil soutěže „Vesnice roku“. Naše obec byla mezi 18 dalšími obcemi oceněna a byl jí udělen „Čestný diplom za aktivní práci při obnově venkova“.

**Za poskytnutí tohoto textu děkujeme
Soni Pojerové :-)**